

Päätös vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä Vanhemmuuslaki 775/2022 14 §	Asianumero
---	-------------------

Selvitetty vanhemmuus		
☐ Isyys	☐ Toisen äidin äitiys	☐ Synnyttäneen äidin äitiys

Lapsi		
Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus

Syntymäaika, jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta:

☐ Synnyttänyt äiti
☐ Otaksuttu synnyttänyt äiti

Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus
----------	----------	---------------

Syntymäaika, jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta:

Mahdollinen toinen vanhempi (jos tiedossa)

Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus
----------	----------	---------------

Syntymäaika, jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta:

Päätöstunnus

Päätöksen peruste ja perustelut

☐ Vanhemmuuden selvittäminen keskeytetään, koska 15 vuotta täyttänyt lapsi sitä vaatii. Vanhemmuuden selvittäminen keskeytetään lastenvalvojan päätöksellä, koska ☐ on ilmeistä, ettei vanhemmuuden vahvistamista varten ole saatavissa riittävästi tietoja. ☐ lapsesta ei ole saatu näytettä, josta oikeusgeneettinen vanhemmuustutkimus olisi voitu tehdä (ks. ohjeet). ☐ lapsi on syntynyt hedelmöityshoidoista annetun lain 1 §:ssä tarkoitetun hoidon tuloksena lapsen synnyttäneelle äidille, joka on saanut hoitoa yksin, ja on selvitetty, että siittiöiden luovuttaja ei ole mainitun lain 16 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla suostunut siihen, että hänet voidaan vahvistaa hoidon tuloksena syntyneen lapsen isäksi. ☐ kukaan ei ole tunnustanut lasta ja on erityinen syy olettaa, että vanhemmuuden selvittäminen ei olisi lapsen edun mukaista, eikä 15 vuotta täyttänyt lapsi vaadi vanhemmuuden selvittämistä. ☐ Alle 15-vuotiaan lapsen toivomukset ja mielipide on selvitetty vanhemmuuslain 63 §:n 1 momentin mukaisesti ja kirjattu lapsen neuvotteluasiakirjaan (ks. ohjeet).

Tarkemmat perustelut:

--	--	--

Päätöspäivämäärä:	Päätös annettu henkilökohtaisesti (päivämäärä):	Päätös lähetetty saantitodistuksella (päivämäärä):
-------------------	---	--

Päätöksen tehnyt lastenvalvoja		
Allekirjoitus		Toimipaikan osoite
Nimenselvennys	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite

Muutoksenhaku (vanhemmuuslaki 775/2022 17 §)

Haettaessa muutosta vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä tai sen uudelleen aloittamista koskevaan lastenvalvojan päätökseen hallintotuomioistuimelta sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään, valitusoikeus on lapsen synnyttäneellä äidillä, 15 vuotta täyttäneellä lapsella ja henkilöllä, joka katsoo olevansa lapsen vanhempi. Isyyden ja äitiyden vahvistamista koskevan kanteen nostamisesta säädetään 32 ja 33 §:ssä. Jos päätös vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisestä on tehty isyyden tai synnyttäneen äidin äitiyden selvittämisen osalta, lastenvalvojan 14 §:n nojalla antamaan keskeyttämisspätökseen on liitettävä tieto isyyden tai äitiyden vahvistamista koskevasta kanneoikeudesta ja siihen liittyvästä määräajasta.

Kanneoikeus isyyden vahvistamista koskevassa asiassa ja asianosaiset (vanhemmuuslaki 775/2022 32 §)

Lapsi, jonka osalta isyyttä ei ole synnyttäneen äidin avioliiton perusteella todettu eikä toista vanhemmuutta ole Digi- ja väestötietoviraston tai tuomioistuimen päätöksellä vahvistettu, voi vaatia isyyden vahvistamista nostamalla kanteen isäksi otaksumaansa henkilöä vastaan. Jos se, jota vastaan kanne olisi nostettava, on kuollut, kanne nostetaan hänen oikeudenomistajiaan vastaan.

Henkilöllä, joka katsoo olevansa lapsen isä, on oikeus nostaa isyyden vahvistamista koskeva kanne lasta vastaan, jos lastenvalvoja on keskeyttänyt isyyden selvittämisen, koska lapsesta ei ole saatu näytettä, josta oikeusgeneettinen vanhemmuustutkimus olisi voitu tehdä.

Kanneoikeus äitiyden vahvistamista koskevassa asiassa ja asianosaiset (vanhemmuuslaki 775/2022 33 §)

Lapsi, jonka osalta synnyttäneen äidin äitiyttä ei ole todettu tai vahvistettu, voi vaatia 2 §:ssä tarkoitetun äitiyden vahvistamista nostamalla kanteen äidiksi otaksumaansa henkilöä vastaan. Jos se, jota vastaan kanne olisi nostettava, on kuollut, kanne nostetaan hänen oikeudenomistajiaan vastaan.

Kanneoikeuden rajoitukset (vanhemmuuslaki 775/2022 34 §)

Kannetta isyyden tai äitiyden vahvistamiseksi ei voida ajaa, jos lapsi on täyttänyt 15 vuotta ja vastustaa vanhemmuuden vahvistamista. Kannetta ei voida saattaa vireille eikä asian käsittelyä jatkaa, jos lapsi on kuollut. Sen, joka katsoo olevansa lapsen isä, on pantava kanne vireille vuoden kuluessa siitä päivästä, jona hän sai tiedon 32 §:n 2 momentissa tarkoitetusta lastenvalvojan tai Digi- ja väestötietoviraston päätöksestä.

Oikeus saada tieto vanhemmuuden selvittämisestä laaditusta pöytäkirjasta (vanhemmuuslaki 775/2022 15 § 2 momentti)

Lapsen synnyttäneellä äidillä, 15 vuotta täyttäneellä lapsella ja sillä, jolla on 32 tai 33 §:ssä säädetty kanneoikeus, on pyynnöstä oikeus saada tieto vanhemmuuden selvittämisestä laaditusta pöytäkirjasta kokonaisuudessaan sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään.

Kanteen nostaminen (vanhemmuuslaki 775/2022 16 § 2 ja 3 momentti)

Lastenvalvojalla on velvollisuus ajaa lapsen puolesta kannetta vanhemmuuden vahvistamiseksi, jos

- 1) asiaan osallinen ei tunnusta vanhemmuuttaan,
- 2) mikään 14 §:n 1 momentissa tai 2 momentin 1, 3 tai 4 kohdissa tarkoitetuista vanhemmuuden selvittämisen keskeyttämisen edellytyksistä ei täyty ja
- 3) lapsi ei ole täyttänyt 18 vuotta.

Jos vanhemmuuden selvittäminen koskee synnyttäneen äidin äitiyden selvittämistä, tilaisuutta vanhemmuuden tunnustamiseen ei varata. Lastenvalvojalla on kuitenkin velvollisuus ajaa lapsen puolesta kannetta synnyttäneen äidin äitiyden vahvistamiseksi, jos vanhemmuuden selvittämisen yhteydessä ei ole saatu riittävää selvitystä äitiydestä, 2 momentin 2 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty eikä lapsi ole täyttänyt 18 vuotta.

- Toisin sanoen lastenvalvojalla on velvollisuus ajaa kannetta vanhemmuuden vahvistamiseksi, vaikka hän keskeyttäisi vanhemmuuden selvittämisen sen vuoksi, ettei lapsesta ole saatu näytettä, josta oikeusgeneettinen vanhemmuustutkimus olisi voitu tehdä.

Lapsen mielipiteen selvittäminen (vanhemmuuslaki 775/2022 63 § 1 momentti)

Kun alle 15-vuotiaan lapsen etua 14 §:n 2 momentin 4 kohdassa taikka 48 §:n 1 momentissa, 2 momentin 3 kohdassa tai 4 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa arvioidaan, on lapsen omat toivomukset ja mielipide selvitettävä ja otettava huomioon sikäli kuin se on lapsen ikään ja kehitystasoon nähden mahdollista. Lapsen mielipide on selvitettävä hienovaraisesti ja ottaen huomioon lapsen kehitystaso. Lapselle on selostettava mielipiteen selvittämisen tarkoitus ja selvittämiseen liittyvä menettely.

Lue lisää: thl.fi/vanhemmuus